

Széchenyi István

“a legnagyobb magyar”

Gróf sárvárfelsővidéki Széchenyi István (Bécs, 1791. szeptember 21. – Döbling, 1860. április 8.) politikus, valóságos belső titkos tanácsos, császári és királyi kamarás, író, polihisztor, közgazdász, a Batthyány-kormány közlekedési minisztere, „a legnagyobb magyar” (Kossuth Lajos – egyik legnagyobb politikai ellenfele – méltatta így: „polgári erényben nagy férfiak, minő például az, kit én, nem gyáva hízelgésből, hanem meggyőződésből, a’ magyarok legnagyobbikának szoktam nevezni.”). Eszméi, hatása és gyakorlati tevékenysége által a modern Magyarország egyik megteremtője. A magyar politika egyik legkiemelkedőbb és legjelentősebb alakja, akinek névéhez a magyar gazdaság, a közlekedés, a külpolitika és a sport területén végrehajtott reformok fűződnek. Eszméit tartalmazó könyvei, a Hittel, a Világ és a Stádium óriási hatást gyakoroltak kora szellemi megújításában.

1827-ben a londoni és párizsi klubélet mintájára megalapította a Nemzeti Kaszinót, hogy társasági fórumot teremtsen a nemesség, az értelmiség és a tenni vágyó hazafiak számára. Gyakorlati alkotásai közé tartoznak a mai Magyar Tudományos Akadémia alapjának (Magyar Tudós Társaság) létesítése, a Lánchíd megalkotása, a hajózás és hajógyártás (Óbudai Hajógyár), a balatoni gőzhajózás megteremtése, a Vaskapu szabályozása, a Tisza-vidék árvízmentesítése, valamint ő volt a korszerű bortermelés, a selyemhernyó-tenyésztés, a cukorgyártás, a gázvilágítás, az országos vasútfejlesztés egyik előmozdítója. Az első gőzhengermalom létrehozásával a modern lisztgyártás megalapozója. 1842-ben ő javasolta a budai alagút építését a Várhegy keresztülfúrásával az épülő Lánchíd budai hídfőjénél. Ő volt a lóversenyzés és lótenyésztés, később az evezősport meghonosítója Magyarországon: létrehozta az első csónakházat (Csónakda), 1841-ben megalapította az első Hajós Egyletet, beindítva az első evezősversenyeket. Számos intézmény alapítója és névadója, az ipar és gazdaság fejlődésében fontos részvénytársaságok megalapítója. Kezdeményezésére nyílt meg 1837-ben Pest-Buda első magyar nyelvű színháza (mely 1840-től a Nemzeti Színház nevet viselte). Széchenyi Béla és Széchenyi Ödön édesapja.

